

Poznámky konsolidovanej účtovnej závierky Banskobystrického samosprávneho kraja zostavenej k 31. 12. 2018

Čl. I Všeobecné údaje

1. Identifikačné údaje o konsolidujúcej účtovnej jednotke

Názov konsolidujúcej účtovnej jednotky	Banskobystrický samosprávny kraj
IČO	37828100
Sídlo konsolidujúcej účtovnej jednotky	Námestie SNP č. 23 974 01 Banská Bystrica
Dátum vzniku konsolidujúcej účtovnej jednotky	1. 1. 2002

2. Informácie o hlavných predstaviteľoch konsolidujúcej účtovnej jednotky

Štatutárny orgán (meno a priezvisko)	Ing. Ján Lunter, predseda BBSK
Priemerný počet zamestnancov počas účtovného obdobia	5024,23
Z toho počet vedúcich zamestnancov	306

3. Informácie o konsolidovanom celku

Identifikačné údaje materskej účtovnej jednotky a dcérskych konsolidovaných účtovných jednotiek sú uvedené v tabuľkovej prílohe poznámok v tabuľke č. 1 – Údaje o konsolidovanom celku.

Do konsolidovaného celku „Banskobystrický samosprávny kraj“ patria:

- materská účtovná jednotka Úrad Banskobystrického samosprávneho kraja,
- 72 rozpočtových organizácií BBSK,
- 43 príspevkových organizácií BBSK,
- 1 stopercentná dcérska akciová spoločnosť – Banskobystrická regionálna správa ciest, a. s. Banská Bystrica,

- 1 pridružená účtovná jednotka so 49 % majetkovým podielom BBSK - Škola v prírode LP, Liptovská Porúbka, s.r.o.

V priebehu účtovného obdobia od 1.1.2018 do 31.12. 2018 nedošlo k žiadnym zmenám v štruktúre konsolidovaného celku.

4. Metódy oceňovania použité pri ocenení jednotlivých položiek konsolidovanej účtovnej závierky

V porovnaní s predchádzajúcim rokom v BBSK ostali účtovné metódy a zásady v roku 2018 nezmenené.

Pri ocenení jednotlivých položiek konsolidovanej účtovnej závierky boli použité nasledovné metódy oceňovania:

a) Dlhodobý nehmotný a dlhodobý hmotný majetok

Dlhodobý majetok obstaraný kúpou sa oceňuje obstarávacou cenou, ktorá zahrňuje Cenu obstarania a náklady súvisiace s obstaraním (clo, prepravu, montáž, poistné a pod.). Súčasťou obstarávacej ceny dlhodobého hmotného a nehmotného majetku nie sú úroky z úverov. Hodnota obstarávaného dlhodobého hmotného majetku, ktorý sa používa, sa trvalo znižuje o oprávky, ktoré zodpovedajú výške opotrebenia majetku.

O opravných položkách sa účtuje v prípade prechodného zníženia hodnoty majetku ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka.

Dlhodobý majetok vytvorený vlastnou činnosťou sa oceňuje vlastnými nákladmi.

Za vlastné náklady sa považujú všetky priame náklady vynaložené na výrobu alebo inú činnosť a všetky nepriame náklady vzťahujúce sa na výrobu alebo inú činnosť.

Dlhodobý majetok nadobudnutý bezodplatným prevodom pri splynutí, zlúčení, rozdelení alebo pri prevode správy sa oceňuje cenou, v ktorej sa doteraz viedol v účtovníctve. Ak cenu nie je možné zistiť, oceňuje sa reálnou hodnotou. Dlhodobý nehmotný a hmotný majetok obstaraný iným spôsobom (napr. bezodplatne nadobudnutý majetok, delimitovaný, novo zistený majetok pri inventarizácii) sa oceňuje reálnou obstarávacou hodnotou, t. j. hodnotou za ktorú by sa majetok obstaral v čase, keď sa o ňom účtuje.

Dlhodobý nehmotný majetok a dlhodobý hmotný majetok odpisovaný sa odpisuje podľa odpisového plánu, ktorý bol zostavený na základe predpokladanej doby jeho používania a predpokladaného priebehu jeho morálneho a fyzického opotrebenia.

b) Dlhodobý finančný majetok

Cenné papiere a majetkové účasti sa oceňujú obstarávacou cenou, vrátane nákladov súvisiacich s ich obstaraním.

c) Zásoby

Zásoby nakupované sa oceňujú obstarávacou cenou, ktorá zahrňuje cenu obstarania a náklady súvisiace s obstaraním (prepravu, clo, dovoznú prirážku, poistné a pod.).

Zásoby vytvorené vlastnou činnosťou sa oceňujú vlastnými nákladmi.

d) Pohľadávky

Pohľadávky pri ich vzniku sa oceňujú menovitou hodnotou. Pohľadávky pri odplatnom nadobudnutí alebo pohľadávky nadobudnuté vkladom do základného imania sa oceňujú obstarávacou cenou, t. j. vrátane nákladov súvisiacich s obstaraním.

Opravná položka sa vytvára napr. k pohľadávkam po splatnosti a k nedobytným pohľadávkam, kde existuje riziko nevyplácanosti pohľadávok.

e) Finančné účty

Peňažné prostriedky a ceniny sa oceňujú ich menovitou hodnotou.

f) Náklady budúcich období a príjmy budúcich období

Náklady budúcich období a príjmy budúcich období sú vykázané vo výške, ktorá je potrebná na dodržanie zásady vecnej a časovej súvislosti s účtovným obdobím.

g) Rezervy

Rezervy sú záväzky s neurčitým časovým vymedzením alebo výškou a oceňujú sa v očakávanej výške záväzku. V účtovnej závierke sa tvorili rezervy najmä na nevyfakturované dodávky a služby, mzdy za dovolenku zamestnancov vrátane sociálneho a zdravotného poistenia, na prebiehajúce a hroziace súdne spory a podobne.

h) Záväzky

Záväzky sa pri ich vzniku oceňujú menovitou hodnotou a pri ich prevzatí sa oceňujú obstarávacou cenou.

i) Výdavky budúcich období a výnosy budúcich období

Výdavky budúcich období a výnosy budúcich období sú vykázané vo výške, ktorá je potrebná na dodržanie zásady vecnej a časovej súvislosti s účtovným obdobím.

ČI. II

Informácie o metódach a postupoch konsolidácie

Konsolidovaná účtovná závierka konsolidovaného celku Banskobystrického samosprávneho kraja bola zostavená v súlade so zákonom č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov a v súlade s Opatrením Ministerstva financií Slovenskej republiky zo dňa 17. decembra 2008 č. MF/27526/2008 – 31, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o metódach a postupoch konsolidácie vo verejnej správe a podrobnosti o usporiadaní a označovaní položiek konsolidovanej účtovnej závierky vo verejnej správe v znení neskorších predpisov.

Konsolidovaná účtovná závierka je sprístupnená k nahliadnutiu v sídle konsolidujúcej účtovnej jednotky – Banskobystrického samosprávneho kraja a zverejnená je v Centrálnom registri účtovných závierok.

Pri konsolidácii dcérskych účtovných jednotiek bola použitá **metóda úplnej konsolidácie**. Do konsolidácie konsolidovaného celku BBSK za rok 2018 bolo metódou úplnej konsolidácie zahrnuté:

- 73 rozpočtových organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti BBSK,
- 43 príspevkových organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti BBSK,
- 1 obchodná spoločnosť so 100 % podielom BBSK.

Pri konsolidácii pridruženej účtovnej jednotky bola použitá **metóda vlastného imania**.

Do konsolidácie konsolidovaného celku BBSK za rok 2018 bola metódou vlastného imania zahrnutá len 1 pridružená účtovná jednotka – Škola v prírode LP, s.r.o., v ktorej má BBSK 49 percentný podiel.

ČI. III

Informácie o údajoch aktív a pasív

A Aktíva

Konsolidovaný celok zahŕňa neobežný a obežný majetok za:

- materskú účtovnú jednotku,

- dcérske účtovné jednotky a to konkrétne za 73 rozpočtových organizácií, 43 príspevkových organizácií a 1 dcérsku obchodnú spoločnosť, ktorej identifikačné údaje sa nachádzajú v prílohe v tabuľke č. 1 – Údaje o konsolidovanom celku.

a) Dlhodobý neobežný majetok

Prehľad o pohybe dlhodobého nehmotného, dlhodobého hmotného majetku a dlhodobého finančného majetku od 1. januára 2018 do 31. decembra 2018 je uvedený v tabuľkovej prílohe, tabuľka č. 2 – Neobežný majetok.

Prehľad majetkových podielov za pridruženú účtovnú jednotku je uvedený v tabuľke č. 3 – Majetkové podiely v spoločnosti s podstatným vplyvom.

V tabuľke č. 3 - Majetkové podiely v spoločnosti s podstatným vplyvom je hodnota vlastného imania 337 183,00 eur, ktorá bola vygenerovaná z konsolidačného balíka, kedy sme mali k dispozícii len predbežné údaje, v konečnej účtovnej závierke za rok 2018 za pridruženú účtovnú jednotku Škola v prírode Liptovská Porúbka je vlastné imanie vo výške 341 198,00 eur.

b) Zásoby

Výška zásob po konsolidácii je 2 362 487,23 eur v zložení:

- Materiál 2 214 494,51 eur
- Nedokončená výroba a polotovary 27 309,56 eur
- Výrobky 8 310,55 eur
- Zvieratá 36 221,75 eur
- Tovar 76 150,86 eur.

Zníženie úžitkovej hodnoty zásob bolo zohľadnené vytvorením opravnej položky.

Opravnú položku k zásobám tvorila len dcérska ÚJ Banskobystrická regionálna správa ciest, a. s. v dôsledku nepoužiteľnosti a veku zásob. V roku 2018 bola zrušená opravná položka vytvorená v minulých rokoch a vytvorená nová opravná položka vo výške 721,17 eur.

K tovaru bola vytvorená opravná položka príspevkovou organizáciou Divadlo Štúdio Tanca, ktorú v roku 2018 znížilo o 28,85 eur.

Prehľad vývoja opravnej položky je v tabuľke č. 7 – Vývoj opravnej položky k zásobám.

c) Zúčtovanie medzi subjektmi verejnej správy

V konsolidovanej súvahe je vykázaný v aktívach zostatok na účte 357 – Ostatné zúčtovanie rozpočtu obce a VÚC vo výške 9 766,39 eur a na účte 359 – Zúčtovanie transferov medzi subjektami VS a iné zúčtovania vo výške 8 548,29 eur. Tieto transfery budú eliminované až pri konsolidácii na druhej úrovni, nakoľko sa jedná o transfery štátu a miest a obcí, ktoré nepatria do konsolidovaného celku BBSK na I. úrovni.

Ostatné zúčtovania v rámci účtovných jednotiek konsolidovaného celku BBSK boli vyeliminované v plnej výške.

Jedná sa o nasledovné eliminácie:

- Zúčtovanie odvodov príjmov RO do rozpočtu zriaďovateľa vo výške 1 760 503,32 eur.
- Zúčtovanie transferov rozpočtu VÚC vo výške 61 412 223,21 eur.

d) Pohľadávky

Prehľad pohľadávok podľa doby splatnosti za konsolidovaný celok BBSK je v tabuľke č. 9 – Pohľadávky podľa doby splatnosti.

Dlhodobé pohľadávky

Konsolidovaný celok BBSK vykazuje po konsolidácii na prvej úrovni stav dlhodobých pohľadávok vo výške 50,- eur. Túto dlhodobú pohľadávku vykazuje SOŠ Krupina, je to pohľadávka voči dlžníkovi mimo konsolidovaného celku.

Krátkodobé pohľadávky

Celkový stav krátkodobých pohľadávok po konsolidácii na prvej úrovni je 4 457 926,24 eur, ktoré sa týkajú hlavne:

- dodávateľsko – odberateľských vzťahov,
- vzťahov so zamestnancami,
- daňových pohľadávok,
- zúčtovania s orgánmi sociálneho a zdravotného poistenia,
- transferov mimo verejnej správy.

Najväčší podiel na vykázaných krátkodobých pohľadávkach má dcérska účtovná jednotka BBRSC, a. s. Banská Bystrica a príspevkové organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti BBSK na účte 311 – Odberatelia a na účte 318 – Pohľadávky z nedaňových príjmov VÚC a RO zriadených VÚC majú krátkodobé pohľadávky rozpočtové organizácie a Úrad BBSK. Vyeliminované boli krátkodobé pohľadávky v celkovej výške 967 023,87eur.

Sú to eliminácie pohľadávok z účtov:

- 311 Odberatelia vo výške 954 699,73 eur,
- 315 Ostatné pohľadávky vo výške 5 010,50 eur,
- 318 Pohľadávky z nedaňových príjmov VÚC a rozpočtových organizácií zriadených VÚC vo výške 6 078,77 eur,
- 378 Iné pohľadávky za 1 234,87 eur.

K pochybným a nedobytným pohľadávkam, kde existuje riziko ich nevykonalnosti, boli vytvorené opravné položky v celkovej výške 2 881 511,64 eur. Všetky opravné položky boli vytvorené k pohľadávkam mimo konsolidovaného celku. Vývoj opravnej položky k pohľadávkam je v tabuľkovej časti v tabuľke č. 8 - Opravné položky k pohľadávkam.

e) Finančné účty

Stav na finančných účtoch konsolidovaného celku k 31.12.2018 je 49 993 200,11 eur v zložení podľa nasledujúcej tabuľky.

Účet	Zostatok k 31.12.2018 v eur	Zostatok k 31.12.2017 v eur
Pokladnica	19 241,94	19 410,83
Ceniny	123 975,18	146 070,68
Bankové účty	49 849 982,99	31 818 188,38
z toho BÚ v Štátnej pokladnici	45 062 654,55	28 438 473,82

f) Časové rozlíšenie aktív

Stav na účtoch časového rozlíšenia aktív po eliminácii je 959 114,83 eur a to konkrétne:

- náklady budúcich období 182 756,73 eur,
- príjmy budúcich období 776 358,10 eur.

Prehľad časového rozlíšenia na strane aktív je v tabuľkovej prílohe, v tabuľke č. 10 – Náklady budúcich období a v tabuľke č. 11 – Príjmy budúcich období.

B Pasíva

a) Vlastné imanie

Prehľad vývoja vlastného imania je v tabuľke č. 12 – Vlastné imanie.

Vlastné imanie tvoria nasledovné položky:

- Oceňovacie rozdiely z kapitálových účastín eviduje iba materská UJ, Úrad BBSK vo výške 317 837,94 €.
- Výsledok hospodárenia za konsolidovaný celok k 31.12.2018 za bežné účtovné

obdobie je po eliminačných prácach 20 459 763,81 eur. Výsledok hospodárenia ovplyvnila oprava nákladov za dcérsku príspevkovú organizáciu vo výške 3 216,04 eur, eliminácia opravnej položky k dlhodobému finančnému majetku za pridruženú účtovnú jednotku vo výške 8 278,00 eur a konsolidácia kapitálu metódou vlastného imania za pridruženú účtovnú jednotku Škola v prírode LP - 6311,69 eur.

- Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov je 122 629 088,77 eur a celkový výsledok hospodárenia vrátane nevysporiadaného výsledku hospodárenia minulých rokov za konsolidovaný celok BBSK k 31.12.2018 po eliminačných prácach je 143 088 852,58 eur.

V konsolidovanej súvahe BBSK sú zostatky fondov nulové, nakoľko sa na celý konsolidovaný celok BBSK podľa usmernenia MFSR pozeráme ako na rozpočtovú organizáciu, ktorá nemá fondy, preto sme fondy príspevkových organizácií a obchodných spoločností v rámci konsolidačných prác preúčtovali na výsledok hospodárenia minulých rokov.

b) Rezervy

Celkový stav rezerv v konsolidovanom celku je 17338 745,31 eur v nasledovnom zložení:

- Rezervy zákonné krátkodobé – iné 157 910,26 eur.
- Rezervy ostatné dlhodobé 16 135 033,84 eur.
z toho:
  - na prebiehajúce a hroziace súdne spory 16 039 109,00 eur,
  - iné 95 924,84 eur.
- Rezervy ostatné krátkodobé 1 045 801,21 eur.
z toho:
  - na nevyfakturované dodávky a služby 11 379,53 eur,
  - iné 1 034 421,68 eur.

Najväčšiu čiastku tvoria ostatné dlhodobé rezervy na prebiehajúce a hroziace súdne spory. Účtovné jednotky konsolidovaného celku BBSK netvorili rezervy voči subjektom konsolidovaného celku, preto neboli ani žiadne rezervy eliminované.

Pri konsolidačných prácach bola preúčtovaná ostatná krátkodobá rezerva vo výške 921 786,20 eur, ktorú vytvoril Úrad BBSK na záväzok voči dcérskej spoločnosti Banskobystrická regionálna správa ciest, a. s., aby mohol byť eliminovaný uvedený vzájomný vzťah, nakoľko na konci roku 2018 došlo k časovému posunu vo vykazovaní uvedenej pohľadávky BBRSC, a. s. voči BBSK.

Prehľad vývoja rezerv je v tabuľkových prílohách v tabuľke č. 13 – Rezervy zákonné a v tabuľke č. 14 – Rezervy ostatné.

c) Zúčtovanie medzi subjektmi verejnej správy

V konsolidovanej súvahe je vykázaný v pasívach zostatok na účtoch:

- 357- Ostatné zúčtovanie rozpočtu VÚC vo výške 1 282 589,37 eur.

- 359 – Zúčtovanie medzi subjektami verejnej správy vo výške 439 269,00 eur.

Tieto transfery budú eliminované až pri konsolidácii na druhej úrovni nakoľko sa jedná o transfery zo ŠR a o transfery z miest a obcí, ktoré nepatria do konsolidovaného celku BBSK na I. úrovni.

Ostatné zúčtovania v rámci účtovných jednotiek konsolidovaného celku BBSK boli vyeliminované v plnej výške 63 172 726,53 eur.

Jedná sa o nasledovné eliminácie:

- Zúčtovanie odvodov príjmov RO do rozpočtu zriaďovateľa vo výške 1 760 503,32 eur.
- Zúčtovanie transferov rozpočtu VÚC vo výške 61 412 223,21 eur.
-

d) Závazky

Prehľad záväzkov z hľadiska ich vekovej štruktúry a podľa doby splatnosti je v tabuľke č. 15 – Závazky podľa doby splatnosti.

Konsolidovaný celok vykazuje po eliminácii:

Dlhodobé záväzky vo výške 918 386,28 eur, ktoré vznikli hlavne z dodávateľsko-odberateľských vzťahov, z nájmu, zo záväzkov zo sociálneho fondu. A z odloženého daňového záväzku BBRSC.

Dlhodobé záväzky neboli eliminované, nakoľko sú evidované len voči organizáciám mimo konsolidovaného celku na prvej úrovni.

Dlhodobé záväzky v porovnaní s rokom 2017 poklesli o 43 300,24 eur.

Najväčší podiel na dlhodobých záväzkoch má rozpočtová organizácia Správa majetku a záväzkov, ktorá postupne podľa splátkových kalendárov spláca záväzky za zrušené zdravotnícke zariadenia.

Krátkodobé záväzky

Konsolidovaný celok vykazuje krátkodobé záväzky vo výške 6 354 284,79 eur, ktoré sa týkajú týchto druhov ekonomických transakcií:

- dodávateľsko - odberateľské vzťahy,
- záväzky z nájmu,
- záväzky voči zamestnancom,
- zdravotného a sociálneho poistenia,
- daňové záväzky,
- transfery a ostatné zúčtovanie so subjektmi mimo VS.

Elimináciou krátkodobých záväzkov sa ich celková hodnota znížila z o 967 023,87 eur.

Daňové záväzky a záväzky zo sociálneho a zdravotného poistenia budú vyeliminované až v konsolidácii na druhej úrovni.

e) Bankové úvery a ostatné prijaté návratné finančné výpomoci

Bližšie informácie o bankových úveroch konsolidovaného celku vykázaných k 31.12.2018 sú uvedené v tabuľke č. 16 – Bankové úvery.

Konsolidovaný celok BBSK eviduje na účte 461 Bankové úvery, úver v celkovej výške **27 958 147,54 eur**.

Investičné bankové úvery má:

- **materská účtovná jednotka vo výške 26 744 083,73 eur**, z ktorých je krátkodobá časť, ktorá podľa splátkových kalendárov má byť splatená v roku 2019 v čiastke 5 744 681,87 eur. Krátkodobú časť tvorí Istina vo výške 5 711 131,68 eur a neuhradený úrok 33 550,19 eur.
- **dcérska účtovná jednotka BBRSC, a. s. vo výške 1 214 063,81 eur**, z čoho krátkodobá časť, ktorá má byť splatená v r. 2019 je 607 263,81 eur.

Prevádzkový úver dcérska účtovná jednotka BBRSC, a. s. Banská Bystrica vo výške 280 000,00 eur v roku 2018 v plnej výške splatila.

f) Časové rozlíšenie na strane pasív

Prehľad časového rozlíšenia na strane pasív je v tabuľkových prílohách v tabuľke

č. 17 – Výdavky budúcich období a v tabuľke č. 18 – Výnosy budúcich období.

Stav na účtoch časového rozlíšenia pasív po eliminácii je 48 228 397,48 eur a to konkrétne:

- Výdavky budúcich období 99 457,16 eur.
- Výnosy budúcich období 48 128 940,32 eur.

Významnú podstatnú časť výnosov budúcich období tvorí podľa metodiky rozpočtových a príspevkových organizácií zostatková hodnota majetku obstaraného z cudzích zdrojov.

Čl. IV

Informácie o nákladoch a výnosoch

Po eliminácii vzájomných nákladov a výnosov na úrovni konsolidačného celku BBSK je výška nákladov k 31.12.2018 vrátane splatnej dane z príjmov 183 435 446,95 eur a výška výnosov 203 895 210,76 eur. Vzájomné náklady a výnosy v konsolidovanom celku BBSK boli vylimitované v celkovej výške 11 921 275,41 eur.

Pri porovnaní roku 2018 s rokom 2017 boli vyššie aj náklady aj výnosy, ale kým sa výnosy zvýšili o 12 286 632,27 eur, náklady sa zvýšili až o 14 220 540,51 eur. Najviac boli zvýšené náklady na tvorbu rezerv.

Výsledok hospodárenia po zdanení za bežné účtovné obdobie za konsolidovaný celok BBSK je zisk 20 459 763,81eur, čo je oproti roku 2017 menej o 1 933 908,24 eur. Detailnejší prehľad o nákladoch a výnosoch je v tabuľkovej časti v nasledovných tabuľkách:

- tabuľka č. 19 – Náklady na služby.
- tabuľka č. 20 – Ostatné náklady
- tabuľka č. 21 – Ostatné finančné náklady.
- tabuľke č. 22 - Ostatné výnosy z prevádzkovej činnosti.

Čl. V.

Informácie o iných aktívach a iných pasívach

Informácie o iných aktívach a iných pasívach sú v tabuľkovej prílohe v tabuľke č. 23 – Informácie o iných aktívach a iných pasívach.

Ostatné iné aktíva vo výške 9 898,77 eur eviduje príspevková organizácia Stredná odborná škola obchodu a služieb Rimavská Sobota ako budúce právo účtovnej jednotky vyplývajúce zo zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku „Zvyšovanie vzdelanostnej úrovne obyvateľov v menej rozvinutom regióne“

Prehľad o kultúrnych pamiatkach je uvedený v tabuľke č. 24 – Zoznam nehnuteľných kultúrnych pamiatok.

Čl. VI

Skutočnosti, ktoré nastali po dni, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka do dňa jej zostavenia

Dňa 3. 1. 2019 bola v Obchodnom registri zapísaná dcérska spoločnosť BBSK s názvom „Rozvojové služby BBSK s.r.o.“ so základným imanom 30 000,00 eur, nakoľko táto dcérska spoločnosť vznikla až v roku 2019 nebola zahrnutá do konsolidácie za rok 2018.

Vypracoval: Ing. Viera Tomašovičová